

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Jarzyna
Miejsce urodzenia: Wąsewo pow. Ostrów Maz.
Data urodzenia: --1923
Imię ojca: Stanisław
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Franciszek Jarzyna (ur. w 1923 r.) od roku 1945 do lipca 1949 był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów Łomża, Ostrołęka i Ostrów Mazowiecka. Nosił kolejne pseudonimy: "Jabłoń" i "Weronicz"/"Woronicz". Walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju m.in. w szeregach oddziału NZW pod dowództwem por. Zbigniewa Żwańskiego pseud. "Noc" (w roku 1948). Franciszek Jarzyna pseud. „Jabłoń” i "Weronicz" figuruje w aktach ewidencyjnych i kartotekach UB z PUBP w Łomży, PUBP Ostrów Mazowiecka i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1952. Zapisano w nich między innymi, że ww. "pełnił funkcję szefa wywiadu przy Komendzie Powiatu NZW krypt. >Podhale<" i następnie "szefa Wydziału Organizacyjnego" tej Komendy Powiatu (w pow. Łomża i gminach okolicznych). W kartotece MBP zanotowano, że Franciszek Jarzyna został "zabity w dn. 23.07.1949 r. w czasie operacji KBW i organów ścigania na terenie gm. Troszyn pow. Ostrołęka".	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Franciszek Jarzyna pseud. „Jabłoń” i “Weronicz” figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w aktach operacyjnych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1955 zarejestrowanych jako Sprawa Obiektowego Rozpracowania krypt. "Nil-3". Sprawa ta dot. rozpracowania i likwidacji Komendy Powiatowej NZW krypt. "Łaba"/ "Podhale" i jej zbrojnych oddziałów działających na terenach pow. Łomża i pow. Ostrów Mazowiecka w latach 1946-1952. Akta te zawierają między innymi raporty i pisma UB dotyczące struktur NZW, rozpracowania i ujęcia poszczególnych żołnierzy NZW, "spis członków NZW" z terenów powiatów Zambrów, Ostrów Mazowiecka i Łomża oraz wykazy osób zajmujących kierownicze stanowiska w Komendzie Powiatu NZW krypt. "Podhale", w tym Franciszka Jarzyny. Na str. 44 tych akt zapisano między innymi, że "Jarzyna Franciszek pseud. >Jabłoń< nieujawniony członek NZW zajmował funkcję szefa wywiadu na batalion >Groźnego< (...)". Z kolei na str. 62 zapisano, że Franciszek Jarzyna rozkazem Komendanta Powiatu NZW krypt. "Podhale" z 12 marca 1947 został mianowany dowódcą batalionu IV krypt. "Grom" - obejmującego obszar m.in. gmin Wąsewo i Długosiodło. Na str. 92 zanotowano między innym, że Franciszek Jarzyna został "zabity w miesiącu lipcu 1949 r."

IPN Bi 011/14 t. 4 (155/IV/d-e).

Franciszek Jarzyna pseud. „Jabłoń” i “Weronicz” figuruje wraz z dwustu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych i śledczych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1955 dot. rozpracowania członków oddziału NZW pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus" - działającego na terenach pow. Łomża i pow. Wysokie Mazowieckie w latach 1947-1952. Akta te zawierają między innymi charakterystykę ww. oddziału, raporty i pisma UB dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych żołnierzy NZW oraz spis uczniów Gimnazjum Kolejowego w Łapach - zatrzymanych w roku 1949 za współpracę z NZW. Na str. 206 tych akt zapisano między innymi, że Franciszek Jarzyna pseud. >Jabłoń< w końcu roku 1948 i w roku 1949 był szefem organizacyjnym NZW na terenie kilku gmin pow. Ostrołęka, w tym gmin Rzekuń i Troszyn.

IPN Bi 011/22 t. 3 (161/IV).

Franciszek Jarzyna pseud. „Jabłoń” występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z PUBP w Łomży i PUBP w Ostrołęce z lat 1950-1952 dot. rozpracowania kilku żołnierzy NZW działających i ukrywających się na terenie kilku wiosek pow. Łomża i pow. Ostrołęka, w tym Władysława Dzieżgowskiego/ Dzierżgowskiego pseud. "Waldemar" (ur. 15.08.1915) i Edwarda Chłudzińskiego (ur. 12.03.1928). Akta te, zarejestrowane jako sprawa agenturalnego rozpracowania kryptonim "Nil-B", zawierają między innymi raporty i pisma UB oraz "plany operacyjnych przedsięwzięć" dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych żołnierzy NZW, a także zapisy dot. doniesień kilku tajnych informatorów UB i MO.

IPN Bi 015/629 (1156/III).

Franciszek Jarzyna pseud. „Jabłoń” występuje jako "członek NZW" wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku i w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1948-1953. Są to akta w sprawie karnej Jana Głębockiego, s. Mariana" (ur. dn. 7.01.1905). Jan Głębocki pseudonim "Brzytwa" był oskarżony o to, że od roku 1944 do dnia zatrzymania go przez UB (w dn. 3 kwietnia 1948) "był czynnym członkiem nielegalnego związku" NSZ i NZW "mającego na celu zmienić przemocą ustrój Państwa Polskiego", ponadto "posiadał bez prawnego zezwolenia władz broń palną". Akta te zawierają między innymi protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków.

IPN Bi 212/2259 (Sr. 561/48).

Franciszek Jarzyna pseud. „Weronin-Jabłoń” figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1976-1978 zatytułowanych "Charakterystyka nr 3" i "Kwestionariusze osobowe oraz karty na czyn przestępczy do charakterystyki nr 3". To opracowanie SB dot. głównie zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem por. Zbigniewa Żwańskiego pseud. "Noc" - działającego w latach 1946-1951 na terenach powiatów Ostrów Mazowiecka, Ostrołęka i Łomża. Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na podstawie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch. W kwestionariuszu dot. Franciszka Jarzyny pseud. „Weronin-Jabłoń” (w tomie 3) zapisano między innymi, że ww. "w okresie od roku 1946 do kwietnia 1948 r. był członkiem reakcyjnego podziemia i bandy >Zbycha< [tj. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem por. Henryka Jastrzębskiego pseud. >Zbych<]. Brał udział z bronią w rękę w napadach terrorystycznych. Był szefem Wydz. Organizacyjnego Komendy Powiatu NZW krypt. >Podhale< od 12 III 47 r. do 30 V 47 r. Od kwietnia 1948 r. do jesieni 1948 r. był członkiem bandy >Nocy< (...). Jesienią 1948 r. w czasie operacji [UB-KBW] został zabity".

IPN Bi 019/2 t. 3 (1/2).

Franciszek Jarzyna pseud. „Woronicz", "Jabłoń" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z roku 1980 zatytułowanych "Charakterystyka nr 50". To opracowanie SB dot. Komendy Powiatu NZW krypt. "Zaporoże"/ "Łaba"/ "Podhale", jej struktur i zbrojnych oddziałów działających w okresie kwiecień 1945 - grudzień 1949 na obszarach powiatu Łomża, gmin Długosiodło i Wąsewo (powiat Ostrów Mazowiecka) oraz gmin Czerwin, Goworowo, Rzekuń i Troszyn (powiat Ostrołęka). Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na podstawie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch. W zapisie dot. Franciszka Jarzyny (w tomie 1 na str. 99) zapisano między innymi, że ww. "rozkazem Komendy Okręgu nr 102 z dnia 19 marca 1947 r. został mianowany na stanowisko dowódcy IV-go batalionu krypt. >Grom<" i tę funkcję "pełnił do 16 marca 1948 r. Z dniem 1 kwietnia 1948 r. (..) został powołany na stanowisko szefa wydziału I-go tej komendy i awansowany do stopnia sierżanta (..)".

IPN Bi 019/90 t. 1 (2/39).